

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY

Karmelitská 8, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

TISKOVÁ ZPRÁVA

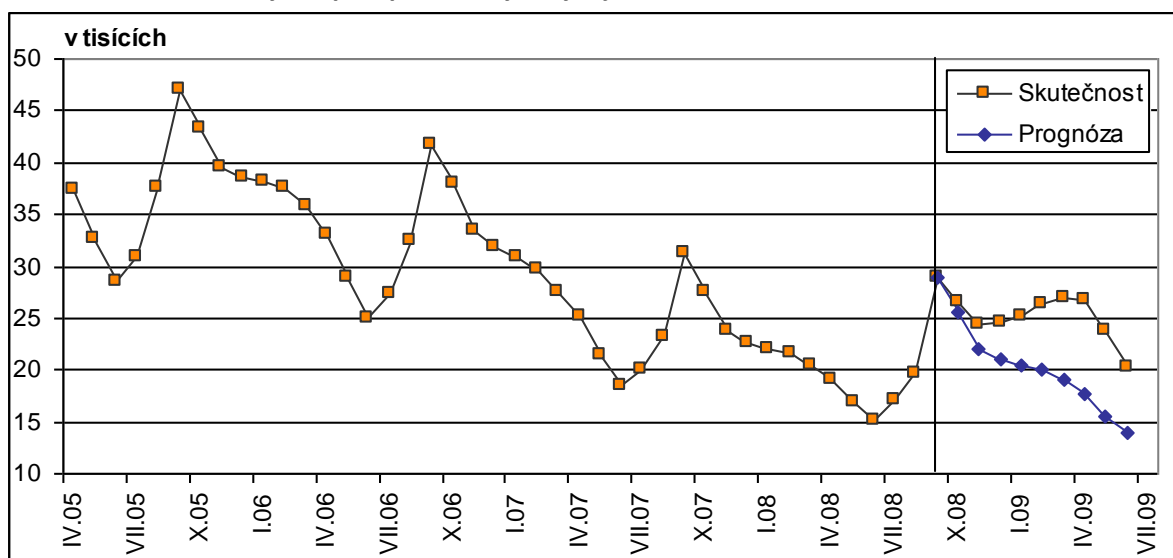
odbor vnějších vztahů a komunikace

Nezaměstnaných absolventů škol přibývá

Praha, 8. září 2009 - Ke 30. dubnu 2009 se počet nezaměstnaných absolventů škol a mladistvých meziročně zvýšil téměř o 8 000. K tomuto zvratu dochází po pěti letech, kdy počty nezaměstnaných absolventů stále klesaly. Začínají se tak projevovat následky ekonomické krize. Ještě dramatictější nárůst se dá očekávat v září 2009, kdy na trh práce vstoupí letošní absolventi škol.

Tyto informace přináší nejnovější publikace Národního ústavu odborného vzdělávání **Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2009**. V dubnu 2008, čili před nástupem krize, bylo na úřadech práce registrováno pouze 19 144 absolventů škol a mladistvých, což bylo o 5 936 osob méně než v dubnu 2007. Několik let trvající pokles nezaměstnanosti absolventů souvisel s tím, že zaměstnavatelé měli nedostatek kvalifikovaných pracovníků a byli ochotni přijímat i lidi bez praxe. Navíc se stále zvyšoval počet absolventů, kteří nevstupovali na trh práce a pokračovali ve studiu. Tento příznivý vývoj se však náhle změnil s nástupem ekonomické krize. K 30. dubnu 2009 bylo registrováno 26 748 nezaměstnaných absolventů, čili o 7 604 osob více než v dubnu 2008.

Počet nezaměstnaných absolventů a mladistvých v tisících v letech 2005–2009, znázorněn je kontrast mezi skutečným a předpokládaným vývojem od září 2008

V počtech nezaměstnaných absolventů škol lze sledovat pravidelné cyklické výkyvy, způsobené novými vlnami čerstvých absolventů, přičemž nejvíc jich je v září, poté začíná jejich počet obvykle klesat (trh práce vlnu čerstvých absolventů postupně absorbuje). Základem pro každoroční srovnání jsou proto hodnoty z dubna, kdy je obvykle situace stabilizovaná. Po začátku krize na podzim 2008 však byla absorpce pomalejší a v zimě měla křivka opačný trend. Dopad krize se projevil postupným nárůstem počtu nezaměstnaných absolventů (namísto jeho poklesu), který se zastavil až během dubna. Přitom míra nezaměstnanosti vystoupala nad úroveň hodnot z roku 2007.

Absolventům škol chybí praktické zkušenosti získané v reálném pracovním prostředí

Vůči ostatním uchazečům o zaměstnání jsou absolventi škol znevýhodněni nedostatkem praxe, chybějícími pracovními návyky a minimem zkušeností. Přestože se v posledních letech před nástupem hospodářské krize jejich situace výrazně zlepšila, byla míra jejich nezaměstnanosti vyšší než celková míra nezaměstnanosti v ekonomice. V letošním roce navíc poprvé nejsou zákonem o zaměstnanosti zařazeni mezi skupinu, které má být věnována zvýšená pozornost při zprostředkovávání zaměstnání. Po novele tohoto zákona mají úřady práce povinnost věnovat zvýšenou péči pouze mladým lidem do 20 let.

Nejvíc vzrostla nezaměstnanost vyučených

Nejnovější zjištění stále potvrzují, že čím vyšší úroveň vzdělání, tím menší nezaměstnanost absolventů škol. Míra nezaměstnanosti čerstvých absolventů oborů vzdělání s výučním listem vzrostla v meziročním srovnání téměř na dvojnásobek – z 6,9 % na 13,4 %, u absolventů maturitních oborů se míra nezaměstnanosti zvýšila z 5,7 % na 7,8 % a u vysokoškoláků z 2,5 % na 3,1 %. Tomuto pravidlu se vymykají absolventi gymnázií, jejichž míra nezaměstnanosti nepatrně klesla z 2,5 % na 2,4 %. Většina z nich totiž pokračuje ve studiu na vysokých či vyšších odborných školách, kde dochází k nárůstu počtu i kapacit těchto škol.

Duben 2009: Počet nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů (z posledního škol. roku)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Střední s výučním listem - E, H	7 721	8 892	10 430	10 434	7 592	6 402	4 049	2 487	4 512
Střední s MZ a odb.výcvikem - L0; Nástavbové vzdělání - L5	2 289	1 002	3 086	2 903	2 300	2 069	1 726	523	776
Střední odborné s MZ - M	1 920	6 918	6 928	6 312	5 195	4 905	3 575	2 637	3 554
Gymnaziální vzdělání - K	783	1 644	1 190	1 434	1 173	1 118	768	615	587
Vyšší odborné vzdělání - N	762	1 018	909	696	707	678	443	316	392
Vysokoškolské vzdělání - R, T, V	1 503	2 034	2 316	2 049	1 600	1 483	1 256	1 144	1 547

Duben 2009: Míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů (z posledního škol. roku)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Střední s výučním listem - E, H	18,3%	20,3%	23,4%	23,2%	17,9%	15,7%	10,5%	6,9%	13,4%
Střední s MZ a odb.výcvikem - L0; Nástavbové vzdělání - L5	19,2%	21,4%	23,5%	21,2%	16,1%	14,0%	11,1%	7,5%	10,5%
Střední odborné s MZ - M	17,0%	15,2%	16,3%	15,0%	12,2%	11,0%	7,8%	5,7%	7,8%
Gymnaziální vzdělání - K	6,6%	7,2%	6,4%	6,1%	4,8%	4,4%	3,2%	2,5%	2,4%
Vyšší odborné vzdělání - N	9,6%	12,9%	13,2%	13,6%	10,9%	9,1%	6,6%	6,0%	6,8%
Vysokoškolské vzdělání - R, T, V	6,2%	8,0%	8,8%	7,7%	5,5%	4,8%	3,3%	2,5%	3,1%

U vyučených nalézají nejnáze uplatnění absolventi technických oborů (elektrotechnických, strojírenských a polygrafických). Mnohem větší problémy mají při hledání místa absolventi oborů textilních, sklářských, potravinářských a zemědělských.

U maturantů zaznamenali nejvyšší míru nezaměstnanosti absolventi oborů ekologických, dřevozpracujících a zemědělských. Absolventi **početně silně zastoupených oborů** elektrotechnických, zdravotnických a oborů lyceí měli nezaměstnanost průměrnou. **Nízká nezaměstnanost** byla zjištěna

v hornictví, hutnictví a slévárenství a také ve skupinách publicistika, knihovnictví a informatika a pedagogika, učitelství a sociální péče. V minulých letech se mluvilo o nadprodukcí absolventů **ekonomických maturitních oborů**, míra nezaměstnanosti zde ale není vysoká. Novinkou je pouze, že už není podprůměrná, ale přesunula se k průměru.

Míra nezaměstnanosti absolventů vyššího odborného vzdělání se meziročně zvýšila jen nepatrně z 6,0 % na 6,8 % v dubnu 2009. Nejvyšší hodnoty byly zjištěny u zemědělských oborů, u skupiny ekonomických oborů (s velkým počtem absolventů) a ve strojírenství. Nejnížší míru nezaměstnanosti měli absolventi skupiny publicistika, knihovnictví a informatika.

Nezaměstnanost absolventů škol jednotlivých krajů

Nejnižší míru nezaměstnanosti mají absolventi pražských škol a klesla meziročně i letos navzdory ekonomické krizi. V ostatních krajích zvýšení míry nezaměstnanosti čerstvých absolventů kopírovalo vývoj celkové nezaměstnanosti - nárůst byl poměrně razantní, v řádu přibližně dvou až pěti procentních bodů.

Absolvent by měl být flexibilní a dále se učit

„Příchod ekonomické krize potvrdil, že nelze přizpůsobovat vzdělávací nabídku a směřovat žáky základních škol do konkrétních oborů podle aktuálních potřeb trhu práce a ekonomické situace,“ říká k současné situaci náměstek ministryně pro všeobecné, odborné a další vzdělávání Jindřich Kitzberger. Důležité je umožnit žákům studovat obory, o které se sami zajímají a pro něž mají nejlepší předpoklady. Vzdělávací systém by měl produkovat absolventy široce uplatnitelné na trhu práce, flexibilní, samostatné, kteří nejenom ovládají svůj obor, ale mají také komunikační dovednosti, dovedou pracovat s informacemi, s výpočetní technikou, mají jazykové znalosti a jsou ochotni dále se učit.

Konkrétní míry nezaměstnanosti čerstvých absolventů škol k 30. dubnu 2009 a meziroční porovnání lze nalézt na adrese: www.infoabsolvent.cz, v sekci Absolventi a trh práce.

Kontakty:

MŠMT

Ing. Kateřina Böhmová

ředitelka odboru vnějších vztahů a komunikace MŠMT

e-mail: katerina.bohmova@msmt.cz

tel.: 234 811 566

NÚOV

Ing. Jiří Vojtěch, vedoucí oddělení analýz potřeb trhu práce NÚOV

e-mail: vojtech@nuov.cz

Ing. Daniela Chamoutová

e-mail: daniela.chamoutova@nuov.cz